

## STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA (NEKATERIH) SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

# Programi nastajajo

Naš pogovor za okroglo mizo s predstavniki gospodarskih organizacij o stabilizacijskih prizadevanjih, ki so se polnoštevilno odzvali našemu vabilu, nas je spodbudil, da smo sklicali še posebej pogovor s predsedniki SIS in predsedniki izvršnih odborov SIS občine Ljubljana Center. Pa z našim pogovorom ni bilo nič, saj so se odzvali le predstavniki telesnokulturne, socialno-skrbstvene, stanovanjske in zdravstvene SIS. Tako smo se odločili, da bomo sklicali čez nekaj dni spet pogovor za okroglo mizo. To smo tudi storili, na drugem pogovoru smo se spet srečali s predstavniki istih štirih SIS. O predstavniki drugih petih SIS ni bilo ne duha ne sluha, čeprav smo jih poleg pisemnih vabil obvestili še po telefonu.

Kaj naj rečemo o takšni brezbriznosti nekaterih SIS do javnosti?

Opravičevanje brezbriznosti s prezaposlenostjo je, milo rečeno, neprepričljivo. Verjetno tu ne gre za brezbrizen odnos le do seznanjanja javnosti s svojim delom, marveč tudi do kaj verjetno za brezbrizen odnos nasploh. No, recimo, da so nekateri preobremenjeni z delom. Toda, če je to res, potem se je treba zamisliti, kajti preobremenjeni, kljub odlikam, ne morejo uspešno opravljati svojega dela. Kot primer vprašljive pravilnosti dela bi navedli besede tovariša Andreja Korenčana iz SIS za socialno varstvo, ki nam je (po telefonu) povedal, kako je sploh zvedel, da je izvoljen v SIS: da je izvoljen, so ga obvestili pisмено, na sestanku, na katerem so ga izvolili, namreč ni bil, po ustanovni skupščini tudi ni bilo nobene seje, tako da nam, tudi če bi prišel na pogovor, ne bi mogel ničesar povedati.

To iskreno priznanje tovariša Korenčana nam da misliti, da v funkcioniranju SIS (vsaj nekaterih) očitno marsikaj ni tako, kot bi moralo biti. Če bi bili tudi drugi toliko iskreni kot je Andrej Korenčan, potem morda to naše razglabljanje, da nekaj ne more biti v redu, ne bi bilo potrebno.

Namesto pogovora za okroglo

mizo objavljamo pisemne odgovore štirih SIS na vprašanja, ki smo jih nameravali postaviti za okroglo mizo. Ta vprašanja so:

1. Kakšna so — zelo konkretno — vaša stabilizacijska prizadevanja v zvezi z ukrepi družbe (kaj ste storili, kakšne težave so pri tem, kaj predlagate, splošna in skupna poraba...).

2. Programi dela in zahteve za leto 1976 (tudi: kako jih boste predstavili delovnim kolektivom).

3. Srednjeročni načrt (kako daleč ste, predlogi, težave).

### Stanovanjska SIS

Stabilizacijo smo sprejeli kot dolgoročno akcijo, ki smo jo upoštevali pri programih dela za prihodnje leto in v srednjeročnem načrtu.

Navedli bomo predvsem tiste stabilizacijske ukrepe, za katere menimo, da so zdaj za delovne ljudi in občane najbolj aktualni.

Glede gospodarjenja s stanovanjskimi hišami menimo, da moramo usposobiti hišne svete kot osnovne celice za samostojno gospodarjenje s hišami. Pri tem smo naleteli na določene težave že pri materialni osnovi hišnih svetov. Menimo, da bodo sredstva iz stanarinarin, najemnin ter prispevkov etažnih lastnikov najbolj smo-

trno uporabljena, če bodo o njihovi uporabi odločali stanovalci v hišah, kjer se ta sredstva zbirajo, saj prav gotovo najboljše poznajo probleme vzdrževanja in gospodarjenja ter druge probleme hiše, v kateri stanujejo. Da bi okrepili materialno bazo hišnih svetov, je naša skupščina povečala delež, ki ostane hišam za tekoče vzdrževanje, in prepustila hišam tudi del stanarinarin, ki je namenjen za investicijsko vzdrževanje. Skupščina je pri tej odločitvi izhajala iz stališča, da je stanarinarina po odbitku amortizacije dohodek stanovanjske hiše. S tem skušamo uveljaviti načelo, da je stanovanjska hiša temeljna celica gospodarjenja, s svojo materialno osnovo, in da se v stanovanjski skupnosti opravljajo le tiste zadeve, za katere je hiša premajhna enota in za katere se dogovorijo vsi delegati stanovalcev za vso občino.

Težave, na katere smo naleteli pri uveljavljanju tega, so številne, med njimi pa je tudi ta, da po novih predpisih hišni svet ne more imeti svojega žiro računa pri službi družbene knjižgovodstva in da tudi stanovanjsko podjetje Staninvest še ni organizirano tako, da bi bilo resnično servis za hišne svete in stanovanjsko skupnost. S tem podjetjem potekajo pogovori, da prilagodijo delovno organiziranost denar-

nim in drugim potrebam hišnih svetov. Predvidevamo, da nas bodo pri tem podprle krajevne skupnosti in vsi stanovalci.

V skladu z dogovorom med stanovanjskimi skupnostmi Ljubljane v naši skupnosti nismo zaposlili delavcev, ker pričakujemo, da nam bo te storitve opravljal Staninvest, ki se bo organiziral tako, da bodo lahko krajevne skupnosti in hišni sveti vplivali na delavce, ki bodo opravljali ta dela.

Odnosi glede izročitve novozgrajenih stanovanjskih hiš od gradbenih podjetij na samoupravne stanovanjske skupnosti še niso urejeni. Menimo, da naj bi stanovanjske skupnosti v interesu stanovalcev sklenile ustrezne sporazume z gradbenimi podjetji, ki gradijo na njihovem območju, v katerih bi bili podrobneje urejeni medsebojni odnosi: jamstvo za kvaliteto izvajanih del, zagotovitev hišniških stanovanj, primernih površin za otroška igrišča, prostorov za delovanje hišne samouprave, tehnične podlage za urejanje odnosov med etažnimi lastniki itd.

Posojila iz sredstev združenih v samoupravni stanovanjski skupnosti in iz bančnih sredstev, s katerimi gospodarji samoupravna stanovanjska skupnost bi lahko dajali le za tiste objekte, za katere bi bile sklenjene pogodbe med gradbenimi podjetji in stanovanjsko skupnostjo.

Velik del naših občanov ni v enakopravnem položaju s stanovalci drugih občin, saj je za našo občino značilno, da je mnogo stanovanj v starem mestnem jedru, ki je spomeniško zaščiteno in da so tam stanovanja stara, dotrajana, nefunkcionalno razdeljena in brez najbolj osnovnih kvalitet sodobnega stanovanja. Zato je med nalogami naše skupnosti prenove tega dela mesta, da bi našim občanom zagotovili vsaj minimalen stanovanjski standard in jih tako izenačili s stanovalci drugih občin. Da se bo to uresničilo, bo treba v programu zagotoviti obrav-

navanje prenove mesta kot novogradnje.

Vsi naši načrti temeljijo na načrtih srednjeročnega razvoja občine in mesta, kjer se vključujemo in tvorno sodelujemo.

### Telesnokulturna SIS

Na 6. seji IO SITKS, ki je bila 23. julija, smo izdelali program stabilizacijskih ukrepov na področju telesne kulture in sprejeli naslednje smernice:

1. Programe dela bomo načrtovali v okviru, ki ga omogočajo sredstva dotekajoča na osnovi samoupravnega sporazuma. Zato se v denarnem pogledu ne zadolžujemo, pač pa raste dolg na kapaciteti objektov, ki jih že vrsto let ne gradimo. Medtem pa naraščajo potrebe in z njimi povpraševanje po športnih objektih. Zaradi tega trpi kvaliteta in množičnost športnikov in športnih rekreatorjev. Menimo, da je ta problem mogoče rešiti z združevanjem denarja v mestnem merilu z dogovarjanjem, srednjeročnim in dolgoročnim načrtovanjem športnih objektov v Ljubljani.

2. Poceniti je treba tekmovalne sisteme, saj so za naše razmere predragi. Na republiški ravni so že pripravili predloge za nove tekmovalne sisteme. Ti so pravkar v javni razpravi, vanjo smo se vključili tudi mi.

3. S sprejetimi merili o nagrajevanju strokovnih kadrov v OTKO bomo izboljšali strokovno izpopolnjevanje in kvaliteto dela.

4. Z novim financiranjem telesne kulture je naraslo deficitarno stanje pri administrativnem poslovanju OTKO, ki v novih razmerah zahteva natančnejše znanje, več časa in naporov. Rešitev tega vidimo v organiziranju skupnih služb za vse SIS v občini, ali skupne službe za TKS v mestu. Menimo, da bi bilo potem obveščanje med delegacijami boljše in kvalitetnejše.

5. Še letos moramo doseči,

# Kam ob nedeljah?

V Ljubljani je bilo še pred kratkim veliko odprtih gostiln in lokalov, zdaj pa jih laško preštejemo na prste ene roke. Nedeljski izletniki bodo kmalu morali vzeti jedačo in pijačo s seboj, če bodo hoteli po spreodu ali vožnji kaj popiti ali pojedli.

Mnogi gostinci so zaprli svoje lokale s trditvijo, da se ob nedeljah ne izplača imeti odprto. Ta trditev prav gotovo ne bo držala, kar lahko potrdi velik obisk ob nedeljah v lokalih, ki so odprti. Drugi vzrok je vsekakor bolj očiten, gostinci zapirajo lokale ob nedeljah le zaradi kadrovskih težav. Tudi gostinski delavci hočejo imeti vikend, čeprav se obenem zavedajo, da bi bilo veliko rentabilnejše zapirati lokale ob ponedeljkih ali drugih dnevih v tednu.

Ravno lokali, ki so v Ljubljani ob nedeljah ostali odprti, imajo zelo velik obisk in trdijo, da je njihovo poslovanje rentabilno.

Eden redkih lokalov, ki je ob nedeljah v Ljubljani odprt, je tudi kavarna Evropa. Ta kavarna je pravzaprav edini lokal v središču Ljubljane, ki je še odprt ob nedeljah.

Da bi izvedeli, kaj gostinci sami mislijo o tem, da bi bili lokali odprti ob nedeljah, smo povprašali natakarico kavarne Evropa Danico Vidmar.

Koliko časa ste že zaposlena v kavarni Evropa?

Tukaj delam devet mesecev, prej pa sem bila zaposlena pri gostinskem podjetju Majolka.

Ali ste končali gostinsko šolo?

Gostinsko šolo sem končala leta 1970 v Novem mestu. Doma sem namreč iz Hinja pri Žužemberku.

Od kdaj ste zaposlena v Ljubljani?

V Ljubljani sem se zaposlila takoj po končani šoli leta 1970.

Ali imate urejene stanovanjske razmere?

Sem podnajemnica in plačujem 600 din za sobo s souporabo kopalnice. Če bi imela stanovanje, bi rada vzela k sebi sina.

Kdaj pa sedaj skrbi za vašega otroka?

Sin ima sedaj petnajst mesecev in živi pri mojih starših na Dolenjskem. Nekaj časa sem ga imela pri sebi, pa mu ravno zaradi mojega delovnega časa nisem mogla najti varstva. Dokler si v Ljubljani bolje ne uredim in ne najdem nekoga, ki bi ga lahko pazil, bo moral ostati kar pri starših.

Glede na to, da delate tudi ob nedeljah in imate med tednom nekoliko drugačen delovni čas kot drugi, ali sploh najdete kaj prostega časa zase in za obisk sina?

Tukaj delam enkrat dopoldne, enkrat popoldne, in sicer dopoldne od 9—17h in popoldne od 17—23h. Med tem delovnim časom imam praktično zelo malo prostega časa in lahko prav malo naredim. Moja edina družba so kolegice, s katerimi v tem času malo poklepetamo, včasih pa sem tako utrujena, da grem raje počivat. Če ne bi imela vsak teden en dan

prosto, sploh ne bi mogla obiskovati otroka. Tako pa ta prosti dan v tednu zmeraj porabim za pot na Dolenjsko.

Vaš delovnik je torej precej naporen, ali ste mogoče že kaj razmišljali, da bi poklic zamenjali?

Ne, na to pa ne mislim. Ta poklic mi je tako všeč, da ga ne bi zapustila. Res je naporno, ampak človek se mora sprijazniti z vsem in se vsega navaditi.

Kaj pa večerni gostje in pijanci, vas nikoli ne spravijo ob živce?

Z njimi je nekoliko težje, jaz take goste skušam prezreti in jim nočem postreči. Če pa pretiravajo, potem pa pokličem šefa in včasih celo policijo.

Z delom ste torej kar zadovoljni, kako pa s plačo?

Plačani smo po prometu, zato je včasih bolje, včasih slabše. Poleti imamo veliko več prometa kot pozimi in zato malo več zaslužimo. Jaz sem s plačo kar zadovoljna.

Kaj pa napitnina?

Tudi ta mi včasih kar precej znese. Zgodi pa se, da mi posamezniki ali celo družbe zginejo in uidejo, takrat pa moram jaz plačati. Če se to večkrat zgodi, mi od napitnine ne ostane nič.

Kaj mislite, takole, ko vsak dan ugotavljate obisk, ali se poviševanje cen pijačam kaj opazi na obisku?

Mislim, da se pri nas ne opazi. Naše cene so že tako malo višje kot drugje in se ob zvišanju cen obisk ne zmanjša.



Kot veste, je vsaj polovica lokalov v Ljubljani, ki so ob nedeljah zaprti. Kaj mislite vi o tem, ali je to po vašem prav?

Meni se to ne zdi prav. Ob nedeljah je ponavadi veliko več gostov kot ob delovnikih, pri nas jih je skoraj še enkrat toliko. Res imajo ob nedeljah vsi ljudje prosto in bi radi imeli tudi gostince, ampak po moje je bolje, da si gostinci izberejo prosto kak drug dan v tednu. Mene to nič ne moti, mogoče se bolj pritožujejo tisti, ki imajo šoloobvezne otroke in hočejo preživeti nedelje z njimi. Mislim pa, da bi se lahko v vsakem gostinskem podjetju že našla kakšna rešitev glede zaposlenosti ob nedeljah in jim zaradi kadrovskih težav ne bi bilo potrebno zapirati lokalov ob nedeljah.

Slišali smo, kaj misli o za-

piranju lokalov ob nedeljah gostinska uslužbenka. Mogoče so drugi drugačnega mnenja, prav gotovo pa je še nekaj takih, ki ljubijo svoj poklic in se zavedajo, da je potrebno za dobro, rentabilno poslovanje žrtvovati tudi delček svojega časa in delati takrat, ko je obisk največji. Vsekakor pa bi se prav gotovo našla tudi pot za rešitev tega vprašanja. Le tako bi lahko preprečili vse večje zapuščenje tega poklica mnogih kvalificiranih gostinskih delavcev in o gostinski dejavnosti nasploh temeljito pogovoriti, še posebno pa o beneficiranem stažu gostincev. In nenazadnje ali nima družbena skupnost prav nobene besede pri tem, da bi zavrla samovoljno zapiranje lokalov ob nedeljah?

R. E.

da bodo telovadnice, ki jih imamo, stoodstotno izkoriščene, doslej namreč niso bile.

6. Se bolj kot doslej bomo propagirali in uvajali amaterizem, kamor sodita tudi načrtnost in delovna disciplina.

7. Proučili bomo smotrnost združevanja OTKO, ki se ukvarjajo z istim športom.

8. Obstoječe objekte, ki potrebujejo večja vzdrževalna dela in popravila, bomo izboljšali z minimalnimi denarnimi sredstvi. Izgradnja Rekreativskega centra na Letnem telovadišču pa bo le načrt tako dolgo, dokler ne bomo našli rešitev v realni finančni konstrukciji, katere rešitev smo omenili v 1. točki.

To so glavni stabilizacijski ukrepi SITKS Ljubljana Center. Z njimi naj bi dosegli optimalno stanje, boljše poslovnotost med SITKS in OTKO in boljše poznavanje položaja med delavcem, občanom, organizatorjem in strokovnjakom v OTKO.

Opozorili bi morda še na to, da republiški program kasni štiri mesece.

### Zdravstvena SIS

Na 4. seji IO julija smo skupaj s predstavniki občinskega odbora sindikata ter predsedniki zbora uporabnikov in izvajalcev naše samoupravne interesne skupnosti kritično ocenili dosedanje porabo na področju zdravstvenega varstva.

Izoblikovali smo stališče in se dogovorili, da je v zdravstvenih TOZD in OZD takoj potrebno izdelati stabilizacijske programe, ki morajo upoštevati politična izhodišča na področju zdravstvenega varstva:

1. Poraba naj se giblje v mejah dogovorjene stopnje;
2. Racionalizirati delovni čas v zdravstvenih TOZD in OZD, ga bolj prilagoditi zavarovancem združenega dela (gospodarstvo);
3. Ustaviti nagel porast cen zdravilom vseh vrst in zdravstvenih storitev v hospitalnem zdravljenju in jih podvreči revidiranju;
4. Vloga zdravnika v osveščanju zavarovance se mora

bolj kot do sedaj čutiti v praksi — za vsako najmanjšo prasko in temu primerno zahteva zavarovance se ne odobrava bolniški stalež.

Po dobrem letu delovanja samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo ugotovljamo, da delegacije v združenem delu kot uporabniki in delegacije zdravstvene delovne organizacije kot izvajalci niso do cela doumeli vloge in nalog, ki jih je opredelila ustava na področju samoupravnega dogovarjanja izmenjave dela. Posamezni neodgovorni zavarovanci načrtno iščejo bolniški stalež in si izmišljajo vse vrste bolezni, da bi čim dalj ostali v staležu, saj pridobijo z nadomestilom (ki je včasih večje) in 30 odstotkov od osebnega dohodka.

Na skupščini obeh zborov, uporabnikov in izvajalcev julija, smo o teh problemih razpravljali, jih kritično ocenili, in se dogovorili, da je potrebno takoj sprožiti akcijo zoper te pojave ter pritegniti vse subjektivne sile pri osveščanju zavarovancev z dokazovanjem in podatki o nastalih težavah.

Večina letnih in srednjeročnih programov je v končni fazi priprav osnutkov, tako občinskih kot regionalnih.

Na regionalnem posvetu 11. septembra smo se dogovorili, da naj programi vsebujejo dve varianti in naj bodo okvantificirani, upoštevajoč realne možnosti gospodarstva in nato posredovani v razpravo TOZD in OZD, ki naj jih ocenijo, dajo na njih svoje pripombe, se odločijo v skladu s svojimi ekonomskimi možnostmi za eno od predlaganih variant.

O izhodiščih za srednjeročni program zdravstvenega varstva je razpravljala občinska skupščina 30. junija 1975 in ga kot osnutek sprejela.

Republiški srednjeročni program zdravstvenega varstva je v razpravi. Regionalna skupščina je o njem razpravljala julija in dala svoje pripombe na bistvene točke plana.

Težave so predvsem ob usklajevanju programov med občini na ravni območja in območji na ravni republike ter ob prioriteti, ki jih delovni osnutki programov opredeljujejo.

### Kulturna SIS

#### NASA STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA V ZVEZI Z UKREPI NA PODROČJU KULTURE V OBČINI LJUBLJANA-CENTER

Uvodoma moramo poudariti, da so v občini Ljubljana-Center skoncentrirane pomembne kulturne ustanove z najrazličnejšimi oblikami kulturne dejavnosti, od ustvarjanja, posredovanja do varstva kulturnih vrednot. Ker smo na osnovi samoupravnega dogovora prenesli vso tako imenovano profesionalno kulturno dejavnost in nekaj pomembnejših društev v naši občini na ljubljansko kulturno skupnost, vključno s finančnimi sredstvi, nam je ostalo bore malo sredstev za pokritje vseh ostalih amaterskih kulturnih dejavnosti, ki pa je v naši občini zelo bogata, saj združuje preko raznih društev in akcij, ki jih izvaja ZKPO občine, preko 4700 članov kulturnih društev, umetniških skupin, članov mladinskih zborov ipd.

Zaradi tega, ker nam je že v začetku leta bilo popolnoma jasno, da z zbranimi sredstvi iz prispevne stopnje v letu 1975 ne bomo mogli pokriti niti enostavne reprodukcije na tem področju, smo na ravni občinske kulturne skupnosti in na ravni ljubljanske kulturne skupnosti, že letos spomladi sprejeli »Dokument o smotrnejši uporabi sredstev in o nekaterih strukturalnih spremembah v organiziranosti kulturnih dejavnosti«. Dokument vsebuje okvirni načrt za integracijske procese na področju kulture v najširšem smislu, od uveljavljanja programske delitve in skupnega oblikovanja programov do združevanja sorodnih kulturnih institucij, hkrati pa uveljavljanje nekaterih konkretnih ukrepov.

Med prizadevanji za čim večji prispevek k stabilizacijski politiki bo občinska kulturna skupnost vložila vse sile, da se temeljne interesne skupnosti za posamezna področja čim prej ustanove. Zavedamo se namreč, da je od nadaljnega samoupravnega konstituiranja

Nadaljevanje na 13. strani

# Stabilizacija iz fotelja

Včeraj so prišli oni iz pisarn in nam tlačili v roke nekakšne papirje, ba je je šlo za stabilizacijo. Ker to pesem poslušam včasih bolj umirjeno, včasih pa na ves glas že nekaj let, me novo besedilo na stare note ni preveč zanimalo. Za vsak primer sem jih vzel domov, da me ne bi zmerjali z onesnaževalcem okolja, če bi ga kar pred tovarno vrgel proč, pa še za Rdeči križ bi ga lahko dal, ko že vsak teden zvonijo in prosijo za papir.

A ni vrag, da jih je dobil mulec v roke in je svojo brucovsko pamet zaplčil vanje in me zvečer začel med nogometno tekmo nekaj moriti.

»Oče, kaj to pomeni, večja disciplina pri delu; jaz sem mislil, da si ti discipliniran, ker to vedno od mene zahtevaš!«

»Mulo, bodi tiho, tistih mojih pet minut zamude ni nič, tisti v pisarnah pridejo po pol ure kasneje, pa nikomur nič!«

Daj no, meni ti vedno poješ litanije, če dobim neopravičeno zaradi petih minut. Ti, kaj pa tole — držati se časa malice?«

»Veš, to pomeni, da se ne bo več hodilo dopoldne na trg in k frizerju ali pa v sosednjo pisarno na kavico.«

»Daj no mir, pa ja ne boš trdil, da ti nikoli ne cukneš iz »žepnega priročnika« in ne vržeš taroka med malico. Da veš, sajno meni so v šoli dali ukor, ko sem po zvonjenju prišel v razred, ker se mi je zdelo škoda celo cigareto vreči v WC, ti si me pa doma malo po sedalu. In kaj je tole — zmanjšanje reprezentance — a vam bo odslej vratar »žepne priročnike« jemal, ali kaj?«

»To ni zame pisano, to je za tiste zgoraj!«

»A je to tudi za tiste zgoraj — boljša organizacija dela, dvig produktivnosti, zmanjšanje odpadnih surovin, zbiranje odpadnih surovin itd.?«

»Sine, sine, ko boš v službi, boš videl. Kako naj si delo bolje organiziramo, ko se nobenemu nič ne da. Če pa kaj predlagaš, pa vsi nate; saj imamo tiste s šolami, ki mislijo za nas, kaj boš ti brez šol. Čemu bi v istem času več naredil — če preveč presežem normo, mi jo takoj dvignejo. Raje kako naduro usekam, če je potrebno — dobim precej več. Odpadne surovine — če konstruktor sedi samo v pisarni je normalno, da so načrti eno, kako se pa stvar dá izdelati, je pa drugo. Zbiranje odpadnega materiala — ga imamo že nekaj časa lep kup na dvorišču in se nihče ne spomni, da bi organiziral odvoz, papir pa od časa do časa zažgemo.«

»Kaj pa stimulacija, racionalizatorstva, inovatorstva?«

»Veš, to je pa takole. Zadnjič si je neki pob nekaj zamislil, pa smo mu ta stari povedali, da že dvaj-

set let tako delamo in nam gre še kar v redu in da piše sega petelinu komaj do ostroge. Potem je nekaj trmoglavil in se silil in smo ga na komisiji lepo zavrnili. Potem se je pa nekaj zmenil z direktorjem in sta zadeva skupaj predložila in smo normalno vse potrdili. Sicer je pa boljše naredil kot tisti zelenec pred leti, ki je dobil patent za lasten denar in ga fino prodal v tujino, mi smo ga pa nekaj let kasneje kot licenco stokrat dražje kupili. So tudi take barabe med nami.«

»Kaj pa tole piše — v pogojih, ko fluktuacija delovne sile presega 15 odstotkov, je težko realno predvidevati vidnejši dvig produktivnosti, ker nam fluktuirajo zlasti delovna sila s proizvodnih delovnih mest, in sicer predvsem nekvalificirani in kvalificirani delavci?«

»To je takole — vsi grejo raje tja, kjer podjetje organizira večerne osnove in poklicne šole — če pri nas želiš študirati, ne dobiš nič povrnjeno, zlasti če si mlad, ker se lahko zgodi, da bi ob reelekciji kdo od mlajših bolje ustrezal. Poleg tega pa si stanovanja delijo zgoraj. Če jaz ne bi »fušal« čez vikende, tudi mi ne bi imeli hišice, bodi prepričan.«

»In tole — stabilizacija je akcija vsakega posameznika, da zavestno izpolnjuje svoje obveze, ki izhajajo iz tega programa.«

»Veš kaj, zdaj pa dovolj, dokler bo tak program sestavilo pet ljudi in ga takoj poslalo na višje forum in se potem hvalilo, da so ga sestavili med prvimi in da je eden boljših v našem mestu, toliko časa se jaz osebno počvižgam nanj, zlasti še, če ga dobim dva meseca kasneje, ko je že bil razposlan kot nekaj, kar so sprejeli vsi delovni ljudje naše TOZD in s tem pokazali visoko politično zavest. Mene kar v nezavest sili.«

»Veš, oče, vseeno nimaš prav! Zakaj ne poveš tega, kar si meni, na zboru delovnih ljudi? Zakaj si tiho in komaj čakaš, da prideš domov 10 minut prej, ki jih potem zabiješ v gostilni. Moji kolegi, ki ne grejo študirat, so mi povedali, da so enkrat na zboru delavcev začeli postavljati vprašanja in da so kot mladinci dajali svoje mnenje, pa so jim ljudje zaploskali. In so program dopolnili in je sedaj njihov, tak, da se vsak dan po njem ravna in stalno mislijo, kaj bi se vse dalo storiti. To bi lahko ti naredil, saj si v sindikatu vendar!«

Potem sem ga naqnal spat. Naj bere Karla Maya, kar smo mi počeli v njegovih letih in naj se ne vtika v gospodarstvo ...

... Ampak mulec le ni neumen. Nekaj bi se pa vseeno dalo storiti.

»Sine, daj mi tiste papirje nazaj!«

GORAZD MARINCEK



# Programi nastajajo

Nadaljevanje s 5. strani

kulturnih skupnosti, zlasti pa od doslednega uveljavljanja delegatskih odnosov, v veliki meri odvisna ravno usmeritev na smotrnejšo organiziranost kulturnih dejavnosti, na iskanje notranjih rezerv.

Kulturna skupnost bo, skupaj z zavodi in nosilci ostalih kulturnih akcij, ob sodelovanju ZKPO občine, proučila vse možnosti, da se v proces kulturnih akcij, ustvarjanje in podživljanje vključi najširši krog mladine, delovnih ljudi in občanov.

Posebno pozornost bomo posvetili dvigu kvalitete in vključevanju mladine in delavcev v amaterskih kulturnih društvih. V pripravah je nova zasnova celovitega informiranja o kulturnih programih v Ljubljani.

Zavzemamo se, da bo, še bolj kot v preteklosti, prišlo do izraza financiranje programov na osnovi ovrednotenja ustreznih rezultatov in kvalitete novih programskih zasnov; to bomo storili na osnovi polletne realizacije programov.

Neposredni stabilizacijski ukrep predstavlja tudi krčenje investicijskega programa. Planirana adaptacija prostorov za novo lutkovno gledališče se prestavi v naslednje leto, ker nismo v Ljubljani uspeli združiti sredstev za začetek adaptacije, z najetjem bančnih kreditov, za katere ni zagotovljeno kritje, ne želimo pa ustvariti dodatnih žarišč inflacije.

Kulturna skupnost bo tudi odločno vztrajala na stališču, da vsi nosilci kulturnih programov, udeleženci samoupravnega dogovarjanja, uskladijo rast osebnih dohodkov v okviru razpoložljivih sredstev, pridobljenih v procesu svobodne menjave dela.

Kulturna skupnost bo tudi odločno vztrajala na stališču, da vsi nosilci kulturnih programov, udeleženci samoupravne

ga dogovarjanja, uskladijo rast osebnih dohodkov v okviru razpoložljivih sredstev, pridobljenih v procesu svobodne menjave dela.

Kulturna skupnost občine se bo zavzemala, da se ne more sprejeti nikakršno zniževanje stopnje iz bruto osebnih dohodkov zaposlenih, saj polletna realizacija zaostaja za 2,2 poena za višino, ki jo je za to obdobje določil IS skupščine SR Slovenije, v nedavno sprejetih stališčih in predlogih.

Občinska kulturna skupnost Ljubljana-Center pričakuje, da bodo družbenopolitične organizacije na vseh ravneh podprele njeno usmeritev na področju stabilizacije. To pomeni, da bodo morale prevzeti iniciativo in s konkretnimi in akcijskimi programi zagotoviti izvajanje sprejetih stališč občinske in ljubljanske kulturne skupnosti vsi nosilci kulturnih dejavnosti, ob polni podpori družbenopolitičnih organizacij znotraj njih.

## PROGRAM DELA IN ZAHTEVE ZA LETO 1976

Prednostne naloge bodo izhajale v programu za leto 1976 iz prizadevanj za socialistično zasnovanost kulture kot sestavnega dela revolucionarnih procesov, ki uveljavljajo samoupravno odločanje proizvajalca in tako omogočajo uveljaviti razvoj človekove osebnosti.

Osnovni cilj, ki ga bomo uveljavili, je torej interes delovnih ljudi.

Konkretne naloge bodo v prihodnjem letu zato usmerjene predvsem v večanje števila porabnikov kulturnih dobrin, približevanju kulturnih dobrin delovnim ljudem in občanom, ter razvoju kulturne aktivnosti v krajevnih skupnostih in v zagotavljanju finančnih sredstev za pokrivanje predloženih programov kulturnih dejavno-

sti, ki bodo vključene tudi v srednjeročni program mesta Ljubljane.

Ob predvideni dinamiki rasti družbenega proizvoda se delež za skupno porabo ne bo smel zmanjševati, prav tako pa tudi v notranji strukturi skupne porabe, delež kulturnih dejavnosti ne bo smel biti manjši.

Zbrani so že podatki za program leta 1976 vseh organizacij, društev in ustanov, pa tudi krajevnih skupnosti. Že v mesecu juniju smo povabili k oblikovanju programa kulturne zavode, društva, umetniške skupine, KS, OZD, DPO, delegacije in posameznike. Velik del programov je zbran, že tudi finančno ovrednoten, potrebe so izredno velike.

V prihodnjih dneh bo izvršni odbor občinske kulturne skupnosti obravnaval prvi osnutek programa in finančnega načrta, nato poslal program delegacijam v KS in TOZD v razpravo. Ko bodo zbrani predlogi in pripombe, jih bo izvršni odbor verificiral in pripravil predlog programa za 4. sejo skupščine kulturne skupnosti občine Ljubljana-Center.

## SREDNJEROČNI NACRT

Prilavljena so izhodišča za srednjeročni načrt razvoja kulturnih dejavnosti v občini. Že osnutek programa za leto 1976 in intencije govore, da bo treba marsikaj že začetega prenesti v naslednje leto. Vsekakor bo ena izmed osrednjih nalog celovito izpeljati delegatska razmerja v okviru delegatskega sistema, vzpostaviti čvrsto mrežo odločanja, ki bo omogočila kar najbolj neposreden vpliv delovnih ljudi in občanov na odločitve v kulturni politiki. Odras tako zastavljene odločanja o usmeritvi kulturnih dejavnosti mora biti tudi srednjeročni načrt razvoja, ki mora v končni fazi pri-

kazati možnosti kulturnega razvoja v povezanosti z razvojem TOZD in krajevnih skupnosti v občini.

Pri strokovni službi ljubljanske kulturne skupnosti so že zbrani prvi kazalci srednjeročnega programa kulture v naši občini. Z osnutkom bomo morali priti slej ko prej pred

delovne ljudi in občane, se z njimi dogovarjati o nadaljnjih nalogah, prioritarnih vloganjih, vse od osnovne aktivnosti pa do najbolj potrebnih investicij. Delovni ljudje in občani naj, na osnovi svobodne menjava dela, končno tudi povedo, kakc in čemu bomo dali prednost v srednjeročnem programu.



Nič hudega sluteči iskalci jeseni smo postali kar nekam zimsko razpoloženi. V kletni etaži trgovske hiše Emona smo odkrili smuči, sani, smučarske obleke in pa seveda tudi čoln. Tega so namenili tistim, ki bodo hoteli preplavati vsa posojila in podobno. Priporočajo pa čoln z jadri, ker pravijo, da bodo stabilizacijski vetrovi dokaj močni. Pa na svidenje poleti!

## K tednu otroka

Zveza prijateljev mladine Ljubljana-Center je v prejšnjem tednu bila sklicatelj Koordinacijskega odbora za Teden otroka, ki bo letos od 6. do 12. oktobra pod geslom:

**Ustvarjajmo boljše pogoje za zdravo in srečno rast naših otrok! Razumno gospodarimo, varčujemo in vzajemno sodelujemo na področju vzgoje in varstva otrok!**

Želja vseh navzočih je bila, da ne bi bili programi za Teden otroka omejeni samo na ta teden, temveč naj bi bili začetek za delo skozi vse leto, posebej za organizacijo dela društev prijateljev mladine v naših krajevnih skupnostih, Sveta za vzgojo otrok in varstvo družine, Sveta za delo s starši, Sveta zveze pionirjev ter vzgojno varstvenih zavodov v občini Ljubljana-Center.

Teden otroka je čas letnih konferenc društev prijateljev mladine, kjer pregledajo opravljeno delo in sprejmejo programe za bodoče obdobje. Društva, ki doslej niso bila dovolj delovna, bodo s kadrovskimi spremembami v svojih novih odborih to popravila. Vsa društva prijateljev mladine so se lotila evidence predšolskih otrok, z namenom, da dobe pregled nad tistimi, ki niso vključeni v VVZ. Za tiste bodo organizacijsko poskrbela društva prijateljev mladine, za vsebinsko delo pa je čutili vso pripravljenost vodstev in vzgojiteljic vseh vzgojno varstvenih zavodov. S svojo strokovno usposobljenostjo bodo nudile vsaj del družbene vzgoje tudi tistim otrokom, ki jo sicer ne bi bili deležni.

Poleg tega so vsi vzgojno varstveni zavodi v naši občini pripravili program praznova-

nja Tedna otroka in obenem praznovanje 30-letnice socialistične predšolske vzgoje z naslednjim programom:

— sodelovali bodo z vsebino vzgojnega dela na akademiji v Mestnem gledališču

— sodelovali bodo na razstavi likovnih del predšolskega otroka, ki bo v Moderni galeriji v Ljubljani

— v VVZ Ane Zihelr bodo organizirali razstavo oblačil za vzgojno osebo in otroke

— sodelovali bodo pri strokovnih posvetovanjih, ki bodo v Klubu poslancev v Tednu otroka

— v vseh VVZ bodo organizirali roditeljske sestanke z vsebino, ki je namenjena izobraževanju staršev. Tema: predšolski otrok v prometu

Sveti, ki so osnovani pri Zvezi prijateljev mladine bodo predvsem usmerjevalci prizadevanj za otroka, sedaj v začetku za predšolsko stopnjo, kasneje pa bodo svojo dejavnost razširili tudi na šolsko in pošolsko mladino. Poskusili bodo izvesti tudi predavanja za starše, kakor so jih začrtali.

Svet zveze pionirjev bo še naprej spodbujal pionirje, da bodo organizirali in sodelovali pri različnih solidarnostnih akcijah, kot doslej; npr: zbiranje igrač, knjig, učil, obleke in obutve za svoje vrstnike iz partizanskih krajev, s katerimi so povezani že vrsto let.

V Tednu otroka bodo vsi pionirski odredi pripravili razstave izdelkov svojih članov na različnih krajih v središču mesta. Skrbno so se pionirji tudi pripravljali za nastop in sodelovanje na svečani prireditvi ob Tednu otroka dne 2. oktobra v Pionirskem domu.



— Draga gospa Inflacija, vidim, da je vaš sin že kar postaven možakar, ampak moj pa slabo raste...

DOGOVORI — glasilo OK SZDL Lj-Center, Trdinova 4. Tel.: 312-634

### IZDAJATELJSKI SVET:

Vojko Novak (predsednik), Blaž Matekovič, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Borut Slokan, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman, Ivan Hafner.

### UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Ciril Barborič (tehnični urednik) s sodelavci. Tiska CGP »DELO« — Casopis izhaja prvi ponedeljek v mesecu — Oproščeno temeljnega davka po mnenju sekretariata za informacije IS SRS z dne 13. II. 1973. številka 421-1/72.